

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Narednino in inzerate
sprejema upravnništvo v
Katol. Tiskarni Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rekopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Semo-
niskih ulicah št. 2, I, 17.

Izhaja vsak dan, izveniš-
nedelje in praznike ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 106.

V Ljubljani, v ponedeljek, 11. maja 1903.

Letnik XXXI.

Mej ljudstvom.

Včeraj sta Ig in njega okolica po svojih županih in volivcih jasno in odločno pokazala, da ljudstvo navdušeno odobrava nevstrašeni nastop naših poslancev in da je glede deželnega zbora pripravljeno ne odnehati in vstrajno stati v boju za poslanci. Navzočih je bilo na shodu več stotin mož in, če je tudi sredi shoda prišel padati dež, vendar so volivci vztrajali in navdušeno odobravalni govor dr. Susteršičev do konca. Shod se je vršil na županovem, strobojnicami in mlaji okrašenem dvorišču na Igu.

Dr. Susteršič je na shodu razpravljaval o sedanjem političnem položaju, s posebnim ozirom na politični položaj v kranjskem deželnem zboru. Zborovalci so živahno pritrdjevali govorniku, ko je slikal, kake krivice se gode večini prebivalstva, ter so gromovito odobravalni izjavo, da katoliško-narodni poslanci ne odnehajo prej, predno se pravično ne spremeni deželni volilni red.

Govornik je razkril tudi zadevo ljubljanskega barja, za katerega osuševanje se je baš katoliško narodna stranka najbolj trudila in je v zadnjem zasedanju deželnega zbora vložila tudi tozadevni predlog, dočim so liberalci in vlada molčali. Dr. Susteršič je od Gautschevega ministerstva izposloval rešitev aktov. Vodja liberalne stranke dr. Tavčar je v ljubljanskem občinskem svetu govoril proti osuševanju barja. Liberalci naj le povedo, kaj koristnega naj bi sklenili za ljudstvo dež. zbor, in za vsako ljudstvu koristno zadevo smo pripravljeni priti v deželni zbor, za druge nego za ljudske potrebe se pa ljudski denar ne bo izdajal. (Navdušeno odobravanje). Ako bomo mi trdni in če bo ljudstvo vedno tako zvesto stalo za svojimi poslanci, pa bomo, če ne takoj, pa z leti dosegli, zakar se borimo.

Glede podpor potoči poškodovanim, katere je dosegel dr. Susteršič, je govornik izjavil, da se glede razdeljevanja slišijo pritožbe, slične pritožbam tudi po drugih krajih. Mnogi, ki so potrebni, niso dobili podpor, in radi tega se bodo poslanci na Dunaju pritožili. Glavarstvo je naročilo orožnikom, naj poizvedujejo o potrebi posameznikov, in orožniki so to storili vse po svoji glavi. Orožniki imajo dolžnost čuvati postavo in javno varnost, ne pa odločevati, kdo dobi podporo. Mi bomo radi tega tako zaropotali, da bo marsikomu po glavi šumelo, in tudi v tej zadevi se mora napraviti red.

Kako podlo postopajo liberalci, kadar dobijo ljudstvo kako pomoč, priča naslednja »Narodova« notica:

Dr. Susteršičevi kmetje — v jarkih. Poroča se nam: Včeraj se je pričela deliti pri tukajšnjem okrajnem glavarstvu po ujmah oškodovanim kmetom iz ljubljanske okolice — Rakitna, Brezovica, Ig itd. — državna podpora. Dobili so po 80, 60, 50, 40, 30 kron itd. Kako so jo ti dr. Susteršičevi kmetje z »navdušenjem« sprejeli, priča dejstvo, da so sinoči ležali po jarkih pijani ob Tržaški in Ižanski cesti in trdo smrčali pod — božjim varstvom!

Ko je govornik prebral ta lopovski izbruh glasila slovenske inteligence, nastalo je silno razburjenje in soglasno je ljudstvo protestiralo proti takemu blatenju in obrekovanju. »Narod« se laže! klicali so zborovalci. Ljudje so vedeli, kako »ljudski

prijatelji« so slovenski liberalci, ki ljudstvo tako nečuvno črnijo. Dr. Susteršič je nato dejal, da ve, da bo ta notica romala na Dunaj, in ker itak ljudstvo dobi malo podpor, je taka pisava nečuvna zločin. V nobeni deželi se taka lumparija ne zgodi! Povsod drugod so vse stranke složne v tem, da dežela dobi veliko podporo. Kar se pijančevanja tiče, naj bodo liberalci tihi, ker ravno liberalci imajo med seboj velike pijance, katerih posameznik je vsak dan bolj pijan, kakor vsi Ižanci skupaj, a ti liberalci si pijanost plačujejo z denarjem od kmečkih žuljev. Mi torej najodločnejše protestiramo, da bi taki ljudje tako nečuvno žalili naše ljudstvo. (Burno odobravanje.)

Nato se je govornik ozrl na delovanje liberalcev v državnem zboru, katero je pojasnoval z raznimi značilnimi vzgledi, posebno pa je napovedal, da dr. Tavčar dobi krepak odgovor na svojo interpelacijo proti »Gospodarski zvezi«. Ta interpelacija je jako značilna za liberalce. Kmetom hočejo odreči pravice, katere imajo drugi stanovi. Uradnikom privoščijo konsumna društva, kmetom ne, in posebno Raifeiznove posojilnice, ki kmetom dajo doma cenejši kredit, nego bi ga dobil kmet z dolgo potjo v mesto, so liberalcem trn v peti.

Glede zvišanja učiteljskih plač je zavzel govornik isto stališče, kakor na zadnjem svojem shodu v »Katoliškem domu«, da namreč ni za to, da bi se radi tega povišale deželne naklade, ampak naj se po vsej Avstriji vpelje v ta namen davek na višje uradniške plače in na dohodke nad 5000 kron.

To stališče dr. Susteršičevo je edino pravilno in res čudimo se, da pride »Učiteljski Tovariš« do tega, da sicer ne ponatisne celotne dr. Susteršičeve izjave, da pa vendar trdi, da se s tem dr. Susteršič dela norca iz učiteljev. Norca se delajo iz učiteljev tisti, ki jim obljubujejo stvari, ki se izvršiti ne morejo, in mislimo, da bi pač ravno učitelji morali biti za to, da se obremene tisti, ki to lahko utrpe in ki ne nosijo doslej nobenih težkih obdačenj. »Učiteljski Tovariš« se posebno zaletuje v dr. Susteršičev izrek: »Učiteljem naj se zboljšajo plače, a na račun premožnih stanov, in ti premožni stanovi naj bodo toliko vestni, da sami izjavijo, da prostovoljno plačajo v ta namen doklade.«

»Učiteljski Tovariš« pravi, da je ta izrek tako neumen, da se mu morajo smejati koze na paši; zavijajoč, da je dr. Susteršič rekel, da morajo višji uradniki prostovoljno prispevati, se laže, da je dr. Susteršič rekel, da noče na noben način izboljšati učiteljskih plač. Da se tisti višji krogi, ki se cede hinavščine do učiteljstva, ne bodo prostovoljno oglasili za plačevanje, je samo ob sebi umevno, in dr. Susteršič je hotel ravno to dejansko prijateljstvo gotovih krogov do učiteljstva pokazati v goloti. Res čudimo se, da bi liberalno učiteljstvo tako rado naprtilo bremena ubogim kmetom, da pa dr. Susteršičev predlog, naj se bremena nalože premožnim stanovom, označuje kot »fantalinsko predrznost«. To se vidi, kako hočejo nekateri liberalni voditelji učiteljstva učiteljstvo »imeti za osla« in

da oni zaslužijo za svojo aroganco, lažnji vost in zavijanje odkritosrčni »fej«!

Razume se, da so zborovalci tudi zgoraj označeno tozadevno dr. Susteršičevo stališče soglasno odobrili in tudi njegovo izjavo, da bodo poslanci prej razbili deželni zbor, predno bi se kmetom naložila nova bremena. »Mi takoj zraven!« so klicali kmetje, ki čutijo, da so jim že dosedanje naklade previsoke.

Dr. Susteršič je posvetil tudi par besedi sobotni »Narodovi« neumni notici, ki se glasi:

»Značilen izrek. Z Dunaja se nam poroča in sicer od strani, ki je vzvišena nad vsak dvom, o vелеznačilnem izreku neke visoke vladne osebe. Pri pogovoru o razmerju med vlado in med slovenskimi klerikalci s posebnim ozirom na gospodarsko organizacijo se je dotična vladna oseba izrekla: »Die slovenischen Clericalen fordern nicht nationale Concessionen, sie wollen nur Geld. Warum soll man ihnen nicht paar tausend Gulden geben, wenn sie darum zu haben sind?« Za danes brez komentarja.

To piše list stranke, ki je glasovala za dispozični zaklad in to svoje glasovanje utemeljita s tem, da je v »Narodu« priobčila izjavo: »da bi opozicija ne bila pametna, ker je narodnonapredna stranka navezana na to, da od vlade dobi kako drobtinico in da res tudi dobi od vlade vsaj kakšno drobtino, mej tem, ko klerikalci niti pajčevine ne dobe«. Skoro na to je Ferjančič postal nadsvetnik ekstra statum. To nam očita »Narod«, nam, ki smo rešili Celje in smo za slovenske korigisti v Celju stali neomajani, a liberalci so Celje izdali in po naši zmagi hiteli prodajati Celje.

Koncem svojega govora je pozval govornik zborovalce k vstrajnosti in odločnosti in je s »Slava« klici na sv. očeta in cesarja končal svoj govor.

Shod je nato soglasno izrazil zaupanje dr. Susteršiču in katoliškonarodnim poslancom in gromoviti »Živio«-klici so doneli, ko je posestnik Pirc v imenu zborovalcev se zahvalil poslancu in ga zagotovil, da v bodoče bo večina glasov zanj še pomnožena. Ponavljali so se glasni protesti proti podlemu »Narodovemu« napadu in z burnim odobravanjem je bil vsprejet dr. Susteršičev poziv: »Na ta napad odgovori ljudstvom, da prezira gostilne, kjer imajo »Slovenski Narod«.

Ta shod je zopet pričal, da vezi, ki vežejo naše poslance z ljudstvom, so nerazrušljive in postajajo v boju vedno trdnjše.

Balkansko ognjišče.

Dunaj, 8. maja.

L

»Nekaj se kuha v makedonskem kotlu, le znano ni, kaj«. Te besede je že l. 1891 izpregovoril nemški kancelar, kateremu je bil Balkan »Hekuba«. Mej tem pa je nastopil mladi nemški cesar, ki z drugega stališča presoja balkansko, in sploh vzhodno vprašanje, in stari lisjak je za hrbtom roval proti dvodržavni zvezi, katero je sam skoval, kar poiasnim tekem razprave.

Kakor l. 1886, so tudi danes razmere na Balkanu jako resne. Kakor tedaj, visi tudi danes balkansko vprašanje na bolgarski niti. Bolgarija je že nad 20 let oni kot na Balkanu, odkoder burja razpihava in razneteva staro turško ognjišče. Pred 35 leti je bila Bolgarija še turška pokrajina, kjer je zdihoval zatirani »rajah« pod svinčeno peto neizprosni turških paš. Dne 21. av-

gusta 1886 je Bolgarija zgubila kneza Aleksandra, katerega ideal je bila »zdržena, samostojna Bolgarija«. Vsa tedanja zarota je bila podobna Othenbachovi opereti. Še danes ni povsem jasno, kdo je imel tedaj glavno vlogo v rokah.

Že leta 1887 je novemu knezu Ferdinandu svetoval mogočni minister Stambulov, naj si pridobi zaupanje v Makedoniji, da si utrdi prestol v osvobojeni Bolgariji. Tedaj je služil v bolgarski armadi znani Panica, prijatelj Rusije, ob enem pa voditelj makedonske vstaje. Panico je knez poklical v svojo palačo ter mu zaupno razodel svoje želje, naj nadaljuje svoje delo v Makedoniji za »sveto stvar«. Panica je odklonil to ponudbo z izgovorom, da je vsi stvar v rokah makedonskega odbora, kateremu je Panica tudi naznanil knezove namene. Odbor je to naznanil bolgarskima emigrantoma v Rusiji, Cankovu in Ludskanovu, ta dva ruski vladi. Posledica je bila, da je ruska vlada zapretila knezu Ferdinandu z usodo kneza Aleksandra. Da nam kdo ne podtakne Rusiji sovražnih namenov, konstatujemo, da je ruska vlada le ruska, a ne slovanska, in slovanska le toliko, v kolikor služi ruski državi.

Bolgarski knez Ferdinand pa tudi pozneje ni opustil svoje ideje ter je vedno podpiral makedonsko gibanje. Bolgarske vlade so se menjavale, a v vsakem novem kabinetu je knez imel enega ali dva ožja zaupnika, osobito vojnega ministra, da je imel za vse slučaje armado na svoji strani. V tem smislu je podpiral knezovo idejo polkovnik Savev, general Petrov, general Ivanov in sedaj general Paprikov. Pred l. 1897, torej pred avstro-ruskim dogovorom glede Balkana Rusija ni obračala posebne pozornosti na makedonsko vprašanje in agitacijo makedonskega odbora. Zadnja leta pa se je vedno širilo to gibanje, katero je podpiral knez Ferdinand. Ta je celo nagovarjal generala Zončeva, naj stopi na čelo odboru, ker ni zaupal Sarafovu. Bolgarski knez je Srbiji tudi predlagal ožjo zvezo, da si razdelita turško dedščino na Balkanu. Ko pa sta prišla v Bolgariji na krmljo Danew Karavelov, je Rusija dobila natančna poročila, in knez Ferdinand je moral pretrgati tajne zveze z makedonskim odborom. To je bil tudi glavni povod, da je grof Lamsdorf v dogovoru z avstrijskim cesarjem knezu Ferdinandu v Sofiji resno povedal v obraz: Ako bolgarska vlada še nadalje podpira makedonsko gibanje, bodo evropske države prisiljene storiti korake, ki utegnejo prevrniti bolgarski prestol. Od tega časa je knez Ferdinand pretrgal vse zveze z makedonskim odborom. Celo turški sultan je sedaj zadovoljen z bolgarskim knezom ter mu je ravno te dni brzojavil, naj na korist obeh držav odločno postopa proti makedonskim vstašem in onim domačinom, ki v Makedoniji podpirajo revolucijo.

Toda država Abd-ul-Hamida je dozorela; tudi evropska diplomacija si ne prikriva, da mora danes ali jutri pasti polumeseč z Aje Sofije v Carigradu. Pariška pogodba z dne 30. sušca 1856, ki zagotavlja nerazvezljivost turške države, je že davno obledela, treba je le moža, ki jo raztrga v kosce.

Že l. 1878 so v Berlinu na kongresu evropski diplomatje to načelo postavili na glavo; Turčijo so raztrgali po narodnostih in ostali del mora turški sultan urediti po evropskem vzorcu. Toda turški sultan je do letos le obetal in na divanu mirno vlekel iz dolge pipe goste oblake dima, ki so pokrivali makedonske livade. Od tedaj sta nastali dve kraljestvi, samostojna kneževina, avtonomna provincija in Avstrija je zasedla dve pokrajini. Doživeli smo revolucijo v Vzhodni Rumeliji, vojsko mej Bolgariji in Srbijo, grško-turško vojsko in sto drugih dogodkov, ki pričajo, da so šteti dnevi »sramote za Evropo«.

Evropske države so v svojih mejah sploh le od danes do jutri. Vse države dobro vedo, da se lice stari Evropi vedno preminja. Moderna narodna politika je kakor vihar pretresla zgradbe držav. V istini ona

država drugi ne zaupa in vse državne zveze nimajo drugega namena, nego da ena drugo nadzorujejo. In to imenujejo »garancijo mirus«. Zato nas vedno posili zaničljiv posmeh, kedar slišimo o »evropskem koncertu ali areopagu«. Kedar se zablika na Balkanu, hoče soditi »evropski areopag«. Toda razsode nikdar ne podpiše, ker noben državnik noče reči zadnje besede. Tako je tudi danes glede makedonskih zmešnjav. Kakor vse kaže, so zadnji dogodki v Solunu le začetek nove operacije na turškem telesu. Kdo to operacijo izvrši, to je končno postranska stvar. Istina pa ostane, da more turški sultan le še s skrajno silo to braniti, kar mu Evropa prepusti. Ta sila pa pojemlje, viri usihajo, in morda ne bo dolgo, ko bo pisano v zgodovini: Carthago est deleta. A kdo bo dedič?

Niževavstrijski katoliški shod

se je vršil ob ogromni udeležbi iz vseh delov dežele včeraj in danes na Dunaju. Podrobnejši poročil o tem tretjem katoliškem shodu sicer še ni, vendar je znano, da so na včerajšnjem slav. zborovanju govorili poleg pomočnega škofa dr. Schneiderja župan dr. Lučiger, grof Sylva Tarouca, vodja krščanske socialne delavske organizacije Leopold Kunschak ter princ Alojzij Liechtenstein. Pri današnjem večernem slavnostnem zborovanju pa govoré p. Boissl, prof. dr. Waitz in pomožni škof dr. Marschall. Tekom včerajšnjega dne so se sošli v posvet tudi katoliški časnikarji in zastopi avstrijskih obrambenih društev.

Papež o nemškem katoliškem centru.

Minule dni je sprejel po poročilu »Germanie« sv. oče v avdienci večjo deputacijo voditeljev nemškega katoliškega centra. V ime deputacije je papeža nagovoril poslanec pl. Grand Ry, ki pripada državnemu zboru in centru že od početka. Ko je sv. oče mej poslanci zazrl podpredsednika pruske deželne zbornice dr. Porscha, ga je pozdravil kot vodjo centra, o katerem je mej drugim pohvalno omenil, da je močna opora cele katoliške cerkve. Sv. oče se je dalje živo zanimal za bližnje državnozbornske volitve ter izrazil nado, da bo izšel centrum iz volitve edin, napojen z novim pogumom ter pomnožen. Deputacija se je nato oglasila tudi pri kardinalu Rampolli, ki je tudi v prvi vrsti pozdravil dr. Porscha, ki ga je označil kot vrednega predsednika deželnega zbora. Priporočal je centru, kakor sv. oče, edinstvo v vsem delovanju, ker »L'union fait la force!« Slednjič je sprejel sv. oče več časnikarjev, posebno zastopstvo »Germania«, katerim je podelil apostolski blagoslov.

Trozveza in Avstrija.

Vkljub tolikemu naglašanju o novem utrjenju trozveze se je v zadnjih dneh v Rimu jasno pokazalo, da trozveza v sedanjih oblikah ne bo več dolgo obstala. Mnogi so ob teh dneh dobili prepričanje, da obstoji sedanja trozveza v resnici le kot zveza — dveh zaveznic. Itatisnilo bota našo monarhijo ostali zaveznici.

Te dni je bil neki sotrudnik sofijske »Večerne pošte« v Milanu in tu je izvedel od urednika znanega in običajno dobro informiranega lista »Corriere della Sera«, da se trozveza sicer še obnovi, ali da je v tekstu dogovora določeno, da za vsako teritorialno povečanje, ki bi je Avstro-Ogrska dosegla na Balkanu, ima Italija dobiti primerno kompenzacijo. . . . Tu sem spada: Albanija, Trst ali pa južno Tirolsko, po katerem se Lahom že dolgo skomina. Vsakdo razun naše diplomacije je torej uvidel, da tiste prisrčne prijateljske razmere niso vredne piškavega oreha. Prav ima tedaj »Novo Vreme«, ki pravi: »Minoli so za vedno tisti časi, ko so Nemčija, Avstrija in Italija sestavljale kompaktno zvezo. Italija je nezadovoljna z Avstrijo radi raznih vprašanj. Nemčija je ljubosumna radi balkanske politike Avstrije in radi tendence avstrijske diplomacije za sporazumno postopanje z Rusijo. Po vsem tem je soditi, da smo na predvečer velikih sprememb v odnošjih med evropskimi državami!«

Italija si je že sedaj poiskala zaveznikov v Franciji in Angliji, tje škili tudi Nemčija, ki pa obenem resno pazi, da ne izgubi naše najboljša zaveznice. Tu seve Avstro-ogrski ne sme biti mesta, če noče poginiti, marveč njej je mesto edino le ob strani Rusije, ker le v sporazumljenju z Rusijo more priti do take rešitve balkanskega vprašanja, ki bo služilo bodočnosti naše monarhije. A prvi predpogoj taki pametni vnanji politiki bo — pametna notranja politika v Avstriji! Potem še le bo Avstrija povrnena sebi, svojim nalogam in svojim narodom!

Szell o dogodkih na Hrvaškem.

V ogrski zbornici je v soboto Szell odgovoril na interpelacijo posl. Rakoczyja o dogodkih na Hrvaškem ter dejal, da se na Hrvaškem sicer kažejo znamenja, da se prirejajo demonstracije za vsako ceno iz po-

vsem izmišljenih (!) razlogov in s najrazličnejšimi »frazami«. Hrvaška oblastva storé karkoli mogoče, da se preprečijo nemiri, na spretno pa z vso strogostjo preprečujejo vsako kršenje zakona. Kdo pa najbolj in v prvi vrsti krši zakon, tega pa Szell ni povedal.

Ban K h u e n - H e d e r v a r y je bil v soboto dopoldne na Dunaju pri cesarju v daljši avdienci, popoldne se je pa odpeljal v Budimpešto, kjer je zvečer dal časa konferiral z ministerskim predsednikom in trgovskim ministrom. Ponoči z brzovlakom se je odpeljal v Zagreb.

Skrbi kraljice Drage.

Kraljica Draga je v skrbih za srbsko prestolonasledstvo. Ker ne more dati Srbiji sina kot prestolonaslednika, hoče spraviti na prestol svojega brata Lunjevica. Kralj se je dal Dragi pregovoriti in se je sam sprijaznil s to mislijo ter jo hotel celo izvesti. A prihajali so k njemu politiki in zastopniki vojaštva, ki so mu povedali, kako je o tem ljudsko mnenje, in kralj Aleksander je izpremenil svoje nazore.

S tem se je pa začel kralj tudi odujevati vedno bolj kraljici Dragi. Opazuje se, da se vedno bolj nagiba k njenim nasprotnikom. Mnogo mož, katere je penzioniral, ker so se izjavili proti Dragi, zdaj odlikuje in laškavo sprejema. Njeni nasprotniki, nedavno še odstavljeni, upajo celo, da pridejo do ministerskih portfeljev. To je jako vznemirilo Drago, ker ona ve, da še nobena vladarica osvobojene Srbije ni umrla v domovini, ampak vsaka v prognanstvu. Tako je bilo s Persido Karadjordjevičev, tako z Ljubico Obrenovičev, in usoda kraljice Natalije je splošno še znana. Julija, soproga kneza Mihajla, se je morala ločiti od nega ker ni imela otrok. To je, česar se boji Draga. Pri morali, katera vlada na srbskem dvoru, ne bi bilo prav nič čudnega, ako bi ji rekel nekega dne kralj Aleksander: »Z Bogom pa zdrava ostani!« ter vzal kakšno drugo.

Tiskovna svoboda na Francoskem.

Kako umevajo francoski framasoni načelo svobode. enakosti in bratstva, smo imeli le prevečkrat že priliko povedati. Svobodo poznajo le za se in za svoje, napram vsem drugim pa nastopajo z največjim terorizmom. Za to so podali te dni nov dokaz. Znano je, da je Combesovi vladi sedaj najbolj na potu največji francoski katol. dnevnik »La Croix«. Temu so hoteli priti do živega in ga, če le možno, zatreti. Te dni so izvedli nenadno in zelo temeljito hišno preiskavo, da tako zaslede listove sotrudnike. To nasilno postopanje je ogorčilo celo sindikat francoskega časnikarstva, ki po večini pač ne simpatizira s katoliškim novinarstvom. Izdal je na vlado odločen protest, v katerem izjavlja, da je tako postopanje popolno nezakonito in stavi v največjo nevarnost vse časnikarstvo, ki bi bilo oropano vsake najprimitivnejše svobode in zelo ovirano v razvoju.

Rusi v Mandžuriji.

Pred dnevi smo javili, da se je mej Port Arturjem in reko Liao utaborilo do 14000 ruskih vojakov, ki so ob obali in blizu mesta Liao gong zgradili mnogo utrdb, ki zapirajo pot od Port Arturja do navedene reke. V Niučvang je dospelo tudi veliko število ruskih topov in večja zaloga živil. Vsi ti dogodki dokazujejo, da se Rusi marljivo pripravljajo na obrambo Mandžurije proti kateremukoli vsiljivcu. Seveda to ni všeč Angležem in Japoncem. »Standard« piše, da je vprašanje Mandžurije dobilo velesen značaj, ker hoče Rusija s silo dovesti do rešitve tega vprašanja. Ostale vlasti se pa paralelno z Anglijo in Japonsko uprotakemu kršenju mednarodnega prava. — »Morning post« pozivlja japonsko vlado, naj z orožjem nastopi proti Rusiji. Po prvem nje strelu bo tudi Anglija obvezana stopiti v borbo, ako bo še katera druga velesila na strani Rusije. — Na strani Rusije bi v tem vprašanju brzokone ne bilo nikogar, toda vkljub temu je Rusija sedaj že toliko pripravljena, da se ne zboji prvih izbruhov angleške in japonske jeze. Kitajce so pa Rusi itak že davno udušili.

Iz brzojavk.

Poslanska zbornica ima tekoči in naslednja tedna do binkošti po dve seji na teden, in sicer v torek in četrtek. Ob sredah se vrše redno odsekove seje. — Nesklepčnost odsekov je silno ne ljuba posebnost Poljakom. V minulem tednu so bili razun nagodbenega in carinskega vsi odseki nesklepčni. Poljski klub je sklenil v tej zadevi interpelirati zborniškega predsednika. — Dogodki na dunajski tehniki. Naučni minister je odobril začasno sistranje predavanj ter naročil, naj se predavanja še le tedaj zopet nadaljujejo, ko se profesorski kolegij prepriča, da so se duhovito popolno pomirili. Ako se pa nemiri ponove, bo naučna uprava zatvorila to visoko šolo. — Ogrska zbornica tudi sobotni seji ni mogla izvoliti kvotne depu-

tacije, ker se vrši debata o tem vladnem predlogu brzokone še več dni. Skoro vso sobotno sejo so izpolnile interpelacije in vladni odgovori. — Z o l o m u š k e š k o f i j e. O aferi »Rectus« poroča tudi že »Osservatore Romano«, kar je dokaz, da se bavijo s to zadevo tudi že v vaticanskih krogih. Na Moravskem agitacija napreduje. Mladočehi izrabljajo afero za svoj »pokrok«. — Č e š k i n a p r e d u p r a v n i m s o d i š č e m. Češki odvetnik dr. Mahad iz Prage je v soboto pred upravnim sodiščem zastopal pritožbo »Sokola« v Smihovu v neki stavbinski zadevi ter ni hotel govoriti nemško. Vled tega mu predsednik dr. Reissig ni dopustil govora ter se je končala razsodba brez zagovora. — P o l o ž a j n a O g r s k e m. Szell in njegovi so popolno pretrgali dogovore z opozicijo. Sporazumljenja pričakujejo sedaj le še od posredovanja vladarjevega, ki pride naslednji teden v Budimpešto.

Dnevne novice.

V Ljubljani 11. maja.

Imenovanja. C. kr. višji inženir gosp.

A l o j z i j M u c k v Kranju pride k stavbinskemu oddelku deželne vlade in c. kr. višji inženir Boleslav Bloudek v Ljubljani je prestavljen v Kranj. — Za provizorično učiteljico v Božjakovem, okraj Črnomelj, je imenovana gđna Amalija Slatner. — Kuratom v tukajšnji prisilni delavnici je imenovan čast. gosp. Viktor Šega, doslej beneficijant v Kropi.

V zadevi dr. Stadlerja je prinesel reški »Novi list« članek, v katerem dokazuje, da je dr. Stadler prav ravnal. »Novi list« pravi, da se mora zdaj vsakdo smejati, če pomisli, kakšni ljudje so začeli gonjo proti sarajevskemu nadškofu. Vse izvira odtod, ker ljudje ne morejo gledati uspešnega nemornega delovanja dr. Stadlerjevega in bi radi spravili na to težavno mesto kakega nezmožnega ali nevrednega človeka, ki bi služil njihovim namenom. »Novi list« tudi kara one hrvaške liste, ki so hote ali ne hote postali orodje teh ljudi. Čas bi bil zdaj, da tudi »Slovenski Narod« dá čast resnici.

Občinske volitve na Dovjem se vrše dne 26. maja. Nemci se pripravljajo na naskok. Ravnatelj tovarne v Mojstrani se peha od moča do moča, da bi pripravil zmago nemški tovarniški stranki. Dobil jih je baje že mnogo na svojo stran, kateri so od njega odvisni in se ne zavedajo velike nevarnosti. Potrebno je torej, da se Slovenci nemudoma organizirajo proti pruskemu nasilstvu in združeni postavijo v bran! Kakobi mi še pelipesem o slovenskem Triglavu, ako triglavska občina pade v nemške roke!

Plantan v Metliki. Iz Metlike 10. maja. Na notarja Plantana nismo še nikoli kaj dali, da bi pa mož kaj takega užagal, kakor je pretekli teden poročal »Slovenec«, bi si pa vendarle ne mogli misliti. Poročilo »Slovenec« o Plantanovi bahariji, ki je prišel 29. aprila letos prvikrat v Metliko, odkar je bil izvoljen državnozbornskim poslancem, hočemo mi le še nekoliko dopolniti. Mi smo sicer vedno pričakovali, da bode primahal enkrat Plantan s svojim »poštenim slovenskim srcem« — tako je imenoval on sam na kandidatskem shodu v Metliki 8. grudnia 1900. svoje srce! — doli k nam in bode na shodu, pristopnem vsakemu volivcu, dal priliko mu nekoliko izprašati vest, čemu se je bavilo graško višje deželno sodišče in najvišji sodni dvor na Dunaju z njegovo notarsko prakso. To smo smeli pač tembolj pričakovati, ko je pisal »Narod« leta 1900. meseca grudnia »da zboruje Plantan, ker se nikogar ne boji, v odprti dvorani in ne pri zaklenjenih durih, kakor general klerikalcev dr. Šusteršič.« A čujte! za njegov dohod v Metliko ni znala, razven metliških mestnih očetov, ki so se zbrali okrog njega, nobena živa duša. In tako smo mi mislili, da je prišel Plantan kot predsednik notarske zbornice malo pregledat notarsko pisarno v Metliko, a prišel je kot poslanec, ki je poleg svoje baharije in neresničnega poročila o od njega storjenih korakih v zadevi belokranjske železnice še povdarjal nekeake svoje zasluge za preložitve ceste od Luže doli. Kaj so si mislili pri tem metliški mestni očetje, ne vemo. Vemo pa to dobro, da jim ni ne-

znano, da Plantanova brađa ni bila še tako velika, ko je Š u k l j e stvar že zdavna vse uredil in da se je delo le radi pomanjkanja sredstev pač zelo počasno vršilo. In tudi to jim je znano, da je letos v resnici 60.000 kron v ta namen v proračunu, kar se je pa moralo zgoditi, ker se lani v to svrhe ni nič dalo in kar je Pfeifer v zbornici ostro grajal. In če se baha Plantan s svojo interpelacijo, tudi to znajo metliški mestni očetje dobro, da se stranka, h kateri pripada Plantan, na Dunaju prav nič ne upošteva in da se bo vlada na Dunaju ozirala le na pritisek katoliško narodne stranke in deželne kranjske vlade. Če še povemo, da se je spravi Plantan tudi nekoliko na Š u k l j e ja in se pritoževal, da mu ta noče iti na roke glede belokranjske železnice, kar vzbuja seveda veliko veselost sedaj, ko smo omenili glavne stvari. Pripomnimo le še to, da sta spremljala po Metliki Plantana dični notar Janko Globočnik in nadučitelj Burnik.

Belokranjska železnica. V soboto je imel občinski odbor metliški sejo, v kateri se je posvetoval, kako naj bi se gradila belokranjska železnica. Sklenili so tole: Proga naj se gradi do Gradaca, potem razcepi na Metliko in Črnomelj. Kakor znano, je že dalj časa nekaj antagonizem med metliškim in črnomaljskim sodnim okrajem glede belokranjske železnice. Zato je jako želeti, da se doseže med obema sporazumljenje. Včeraj so se valed tega sešli v Gradacu Metličani in Črnomaljeci, da se posvetujejo skupno.

— Sestanek »Leonove družbe« bo v sredo 13. t. m. zvečer ob pol 8. Predaval bo prof. dr. Janežič o »n a d č l o v e k u v moderni spekulaciji in p o p o l n e m č l o v e k u po naziranju krščanstva«.

Za župnika Jož Kerčona, ustanovitelja prvih Marijinih družb na Kranjskem, ima možka Marijina družba v Ljubljani v hvaležni spomin na praznik Marijine Pomočnice kristijanov dne 24. maja jutraj ob 1/6. uri v Križevniški cerkvi sv. mašo in skupno sv. obhajilo. Cujemo, da proslavi na enak način in isti dan spomin blagega pokojnika tudi Marijina družba v Predosljih.

Kaj je še dr. Karol Bleiweis vitez Trsteniški? Zadnjič smo pozabili omeniti, da je dr. K. vit. Bleiweis-Trsteniški 24) član c. kr. deželnega šolskega sveta. Kot tak je gotovo zelo delaven, ker so na ljudskih šolah skrajšali počitnice in prepovedali, da bi se še kedaj smeli odličnjaki razločevati od lenuhov.

Odlikovanje. Profesorju na realki v Celovcu g. dr. Jož. Mitteregerju je cesar povodom njegovega umirovljenja podelil viteški križ Franc Jožefovega reda.

— Stavka delavcev mila se je pričela v Trstu.

— Visoki gostje v Gorici. V hotelu pri južnem kolodvoru v Gorici biva Don Alfonso iz Spanije, soproga njegova Dona Maria de La Neves in španski zunanji minister conte de La Marone. Ostanejo v Gorici kakih 14 dni.

— Prve črešnje. V sredo so se videle na goriškem sadnem trgu prve letošnje črešnje.

— Uvedenje brzojavne službe na c. kr. poštne uradu v Selcah pri Skofjiloki. Na c. kr. poštne uradu v Selcah pri Skofjiloki v političnem okraju Kranj uvedla se je dne 5. maja 1903 brzojavna služba (omejena dnevna služba).

— Strehe padel je tesarški pomočnik J. Kastelic iz Ceroveca, ko je delal v vasi Gradiške Laze pri Litiji. Poškodoval se je smrtnonevarno.

— Vpeljava vsakdanje poštne vožnje med Železniki in Podbrdom ob Bači. S 15. majem t. l. vpelje se med Železniki in Podbrdom ob Bači vsakdanja poštna vožnja v zvezi z med Železniki in Škofjo Loko obstoječimi poštnimi vožnjami in sicer s sledečim vožnim redom: Oihod iz Železnikov v Podbrdo ob 8.20 dopoldne, prihod v Podbrdo ob 9.20 dopoldne. Iz Podbrda odhaja pošta ob 1.10 pop. in pride v Železnike ob 4.10. pop.

— Razglednice — najnovejši sport. Piše nam prijatelj z dežele: Pred kratkim se je bralo, koliko milijonov razglednic se razpošlje na Hrvaškem. Radoveden sem, koliko tisoč kron plačamo Slovenci vsako leto za nemške, francoske, madžarske razglednice in koliko tisoč za znamke dr-

zavi, ki tako po očetovski za nas skrbi. Nisem zoper vse razglednice, ali kakor pravi nabiralec razglednic baje se vzame vsake v svojo zbirko, toliko zbirčno bi moralo biti tudi slovensko ljudstvo, da ne bi še za to stvar denar plujcem metalo. Nič nimata zoper razglednice domačih krajev, ki jih domačini založijo, ali zoper razglednice v korist domačim družbam. Nastopiti pa bo treba s poukom v časnih in društvenih zoper vse mogoče ptuje internacionalne, beri: judovske razglednice, z vsemi možnimi, tudi žaljivimi in pohujšljivimi ali Slovencu nerazumljivimi predmeti, n. pr. o veliki noči zjaski, o božiču možiček s smreko. In take v najboljšem slučaju nič vredne razglednice prepravljajo o posebnih priložnostih zadnji čas celo deželo. Tudi kmečke dekleta so se poprijele tega nepotrebnega in dražega sporta. Če se že mora komu poslati kak spomin ob novem letu, ob godu, agitirajmo tudi v tem slučaju za našelo: »Svoji k svojim!« in kupimo in sprejemajmo le razglednice domače.

— Zidarska stavka v Zagrebu končana. Zidarska stavka je, kakor smo že kratko omenili, končana predvčeršnjem posredovanjem obrtnega nadzornika Krausa in župana Mašinskega. Zidari dobe za zdaj pol ure manje dela in 90 vinarjev poboljška pri plači. Za bodoče leto jim je obljubljeno cela ura manje dela. Odpoved velja na štirinajst dni. Radi stavke ne sme noben delavec biti odpuščen. Podjetniki zgube vsled tega 14 odstotkov dobička, kakor oni trdijo. A čas je bil, da dobi tudi delavec nekaj več koristi od svojega težavnega dela. Zdaj se na vseh stavbiščih marljivo dela. V Zagrebu se letos tudi razmeroma mnogo zida, kar že dalje časa ni bilo.

Ljubljanske novice.

Nadvojvoda Josip Ferdinand pripeljal se je danes jutraj z brzovlakom inkognito v Ljubljano in je izstopil v hotelu »pri Slonu«. Tukaj ostane le danes, potem pa gre na 14 dnevni dopust in šele 26. t. m. se stalno nastani v Ljubljani. Na kolodvoru je pričakoval nadvojvoda major pl. Fladung.

V zadevi uradniškega konsumnega društva se nam poroča, da je defraudirani denar s kavcijo in dobro stoječimi poroki pokrit in da torej ni potreba mej udi nobenega vznemirjenja.

O odhodu tukajšnjega vojaštva se nam še poroča: Včeraj zvečer ob 7. uri odpeljal se je prvi bataljon 27. pešpolka v Zagreb. Odpeljalo se je 320 moških. Peljali so se s sekundarnim vlakom do Zidanega mosta in potem s posebnim vojaškim vlakom v Zagreb.

Poroke in zaroke. Poročili so se: Gospod Josip Katauer, trg. pomočnik, z gđo. Uršulo Susteršič; gospod Sorn, c. kr. sodni oficial, z gospo Anjo vdovo Hribovšek, posestnico na Stajerskem. — Zaročili so se: Gospod Andrej Slapar, narednik, z gđo. Ivano Erklavec; gospod Jakob Brkič, c. kr. poštni oficial v Zagrebu, z gđo. Marijo Kosce; gospod Fran Punterle, paznik, z gđo. Karolino Fortič; gospod Mihael Sorn, železničar, z gđo. Nežo Ščinec.

Nevaren pes Josipa Kušarja, posestnika v Kolodvorskih ulicah št. 37, je dne 8. t. m. jutraj v Linhartovih ulicah napadel pes Marije Kunauer, posestnice v Linhartovih ulicah št. 30. Pes zgrabil ga je za levo roko in mu strgal rokav. Tudi enega otroka je že ta pes popadel in bi bilo pač potrebno, da ga lastnica ne pusti brez nagobdnika okoli letati.

V Ameriko. Včeraj ponoči odpeljalo se je z južnega kolodvora 148 izseljencev s Hrvaškega v Ameriko.

Izgubljen. Na poti od šenklaške cerkve po Solškem drevoredu. Čez cesarja Franca Jožefa most in po sv. Petra nasipu je bila včeraj zvečer izgubljena srebrna ura s srebrno verižico.

Najdeno. V Wolfvih ulicah je včeraj dopoludne našla kuharica Terezija Grum, stanujoča v Gledaliških ulicah št. 5 srebrno brožo.

Deželna preskušalna klet v Ljubljani. V tej občekoristni kleti se je vršila v soboto zvečer, ob jako mnogobrojni udeležbi, tretja javna vinska poskušnja. Ker je bilo preskrbljeno tudi z mrzlimi jedili, je občinstvo živahno segalo po teh in po finih pristnih vipavskih in dolenskih vinih. Občna želja je bila, naj bi se take poskušnje večkrat priredile, toda ker se to ne zлага z namenom, ki ga ima ta klet, se javne poskušnje, do katerih ima vsakdo pristan, ne morejo vršiti kakor kvečjemu dvakrat mesečno, le kupcem in tujim gostom je vstop vsak dan dovoljen.

Legar v Ljubljani. V Ljubljani je več oseb bolnih na legarju.

Ognjegasci iz Ljubljane in okolice so se včeraj udeležili skupne sv. maše v Florijanski cerkvi. Udeleženi je bilo 12 društev s 358 možmi. Po tem je bil skupen sestanek.

Bralno društvo v Vodmatu pri Ljubljani priredi prihodnji mesec dne 14. junija veliko vrtnoveselico

pri g. Fr. Poljšaku na Martinovi cesti z jako zanimivim vsporedom. Pri veselici sodeluje društveni mešani pevski in tamburaški zbor bralnega društva.

Zaprlj so bivšega natakarka v restavraciji na južnem kolodvoru Františka Strojmerja, kateri je potem, ko je bil na kolodvoru iz službe izpuščen, se vthotapil v sobo, kjer spijo restavracijski uslužbenci, in je ukradel natakarku Karolu Homanu suknjo, vredno 40 kron in palico ter hlapcu Francu Zdravje klobuk, vreden 5 kron. Prijeli so ga v neki gostilni v Kolodvorskih ulicah. Ukradenih reči ni imel več pri sebi. Bil jih je že poskril. Našli so jih pozneje v njegovem bivšem stanovanju. Siromer je bil izročen sodišču.

Na rotovžu prenočil. Krojaški pomočnik Anton Lavstek na Dolenjski cesti št. 48 je moral danes ponoči prenočevati na rotovžu, ker je vriskal in pel po Karlovski cesti in pri Tomčevi hiši navlašč ubil eno šipo.

Prijeti nemirneži. Stiri trnovske fante je danes jutraj policija dala pod ključ, ker so po Trnovem razbijali po hišnih vratih, lomili ograje in raznašali veternece. — Včeraj jutraj ob 4 uri so pred gostilno Marije Lekše na Žabjaku št. 3 štirje fante napadli hlapca Ivana Marna v službi na Poljanski cesti št. 19, ga vrgli na tla in pretepli. Jdnega napadalca so vjeli, trije pa so ušli.

Z biciklom podrl. Včeraj zvečer ob pol 8. uri je na vogalu »pri Slonu« neki kolesar zadel z biciklom v krojaškega pomočnika Matijo Golovica in ga podrl. Poškodoval ga ni.

Najdene stvari Na južnem kolodvoru so bile v minolem tednu najdene sledeče reči: 1 star dežnik, 1 solnčnik, 1 pelerina, 1 slamnat cekar, v katerem so čevlji in 2 obrisači in 1 vreča, v kateri so table z anonasami.

Konj splasil se je včeraj na Tržaški cesti Traunovemu hlapcu na Glincah in mu ušel. Hlapec je padel z voza in se nekoliko pobil.

Z rešilnim vozom so pripeljali danes jutraj z južnega kolodvora v bolnico Marijo Beštar, iz Vadiše občina Kovor.

Tatvina v cerkvi. Mariji Zupančičevi, ječarjevi dekli na magistratu, je včeraj popoldne neka ženska ukradla iz žepa dve kroni in ti to potrdila na listku, katerega jej je pustila v žepu. Marija Zupančič je bila v cerkvi zadremala in to priliko je tatvica porabila, da jej je izmaknila denar.

Hlapca okradel. Hlapcu Oskarju Bargantu na Radeckega cesti št. 24 je ukradel neznan tat iz postrešne shrambe na blevu srebrno uro, srebrno verižico in telovnik. Sumljiv je tatvine neki hlapec.

Književnost in umetnost.

*** Nove Smarnice.** Šmarnice letos za majnik nismo prejeli novih. Menda smo drug drugega čakali, da jih priredi, naпослед pa ni kazalo drugega kot poseči po starih. Najgorečnejši šmarničarji legli so nam v grob: Volčič, Jeran, Marešič, Krčon.... Naj bi šmarnična književnost z njimi vred ne za spala! Zato z veseljem čujemo, da prireja za naše razmere in šmarniške navade & gosp. župnik Vole slovitelo delo jezuita P. Bacherja, kateremu ni brez vzroka z veseljem napisal uvod sam knezoškof briksnški. Podlaga razmišljanjem so prelepe Marijine predpodebe in simboli. — Poznamo vestnost Volčev, katerega mnenje je, da se je treba na vsak nastop, kaj še le na tako publikacijo dobro pripraviti, da ima Bog na kaj svoj blagoslov dati. Vemo tudi, da ima on jezik in slovnico v svojem peresu, zato bomo težko pričakovali tega dela v svesti, da bo gospod župnik ohranil vse vrline izvirnika, objednem pa jih ozaljšal s cvetkami iz domačega vrta. Smarnice so silno važne za versko življenje našega ljudstva, zato dal Bog po Mariji svoj blagoslov započetemu delu!

*** Dve cerkveni skladbi Smetanova** so zasledili v Pragi. Izvajali se bosta v cerkvi karlinski.

*** F. W. Raiffeisen in seinem Leben, Denken und Wirken,** im Zusammenhange mit der Gesamtentwicklung des neuzeitlichen Genossenschaftswesens in Deutschland Von Prof. dr. Martin Fassbender. Mit einem Verzeichniss von Literatur über Genossenschaftswesen und einem Bildniss von Raiffeisen. Berlin 1902. Parey. M. 5. — Tu imamo celotno, znanstveno pisano knjigo o Raiffeisenu in o kmečkih kreditnih združenjih, kako je ta sistem kmečkega kreditnega združenstva nujno potreben za obstanek in zdravi razvoj človeške družbe. Liberalni individualizem in ekstremni socializem sta oba pogubna. Med nju postavlja pisatelj ta novi družbeni red, katerega imenuje primerno »solidarizem« in dokazuje, kako mora biti skupno delovanje rešiti srednji malo premožni stan, da ne obuboža, za delo sposobne reveže pa, da se dvigajo iz bede. Pisatelj naglašja zlasti krščanski značaj teh nazorov. Knjigo prav toplo priporočamo.

Dogodki na Hrvaškem.

Iz Zagreba, 8. maja.

Iz sednice regnikolarne deputacije.

V torek in sredo je zborovala v Zagrebu hrvaška regnikolarna deputacija. Razpravljalo se je o končnem odgovoru ogrski regnikolarni deputaciji. Od opozicionalnih poslancev sta bila prisotna dr. Frank in dr. Vrbanić, ki sta oba stavljala svoje posebne predloge glede nove finančne nagodbe. Oba sta se izjavila, da stojita sicer na stališču finančne samostalnosti kraljevine Hrvaške, ter ne moreta sprejeti odgovora vladine večine, vendar pa hočeta pri tej priložnosti postaviti nekaj samostalnih predlogov.

Tako je dr. Frank predlagal, da se uvrsti v odgovor posebni odstavek, kako se določuje o potrebah avtonomnih v hrvaškem proračunu, ker Mažari vedno oponašajo, da Hrvači preveč trošijo za svojo avtonomno upravo. Dr. Vrbanić pa je zahteval, da se izdajo natančni računi o tobačni režiji na Hrvaškem. Oba predloga je večina sprejela ter ju uvrstila v odgovor.

Zdaj je dr. Vrbanić predložil večini še en predlog, ki je za Hrvačko velike važnosti. Dr. Vrbanić zahteva namreč, da se vse nepremično posestvo kraljevine Hrvaške in Slavonije iznova prepíše na hrvaški deželni erar, kamor po pravici spada, ne pa na državni ogrski erar, kamor so ga Mažari po krivici zapisali. Ta predlog je za Hrvaško velike važnosti, a samo čuditi se je, da ga večina hrvaške regnikolarne deputacije ni sprejela, nego je o tem sklenila neko motivacijo, ki pa ni proglašena. Kaj pomeni ta predlog Vrbanićev, naj omenim milijonov, a Mažari so jih zapisali v svoj ogrski državni erar, a da se jim ni takrat nobeden protivil. In tako dobivajo tudi Mažari zdaj vse dohodke od tega ogromnega imetja, ki je za prav edina last hrvaške kraljevine. Tako je tudi z drugimi posestvi. Kadar pa ogrska vlada kaj prodaje od takih posestev, vpraša vselej zato hrvaški sabor, ki seveda vsako prodajo odobri.

To vprašanje, katero je zdaj sprožil dr. Vrbanić s svojim predlogom ne smejo Hrvači pustiti na miru; zediniti ga morajo z vprašanjem finančne samostalnosti. Hrvaška mora dobiti nazaj vse svoje premoženje, a ž njim naj upravlja sama. Sele po tem se more začeti na Hrvaškem bolje državno gospodarstvo.

Ban je v teh sednicah predložil tudi po dr. Tomašiču zahtevani pregled o vseh dohodkih in stroških od l. 1890—1901 in vse dotične tangente od čistih dohodkov po 44%. Drugi pregled pa pokazuje, kako se je ravnalo z dohodki, in kako so se pokrivali stroški, posebno, ko je nastal primanjkljaj. V tretjem pregledu pa se predložujejo posojila, ki jih je jemala deželna vlada pri raznih deželnih zakladah za pokritje primanjkljaja. Ti pregledi se bodo priložili odgovoru regnikolarne deputacije ter izročili ogrski regnikolarni deputaciji. Zdaj je hrvaška regnikolarna deputacija sklenila svoje delovanje doma, od zdaj se bodo vršile razprave v Budimpešti. Bode li prišlo kmalu na red to delo, nobeden ne ve, ker je zdaj na Ogrskem tak nered. Zato bode bržkone hrvaški sabor, ki se v kratkem skliče, moral glasovati novo indennitetu tudi že za drugo polovico leta.

*** Preiskave v Ljubljani.** Državno pravdnstvo v Zagrebu je baje mnenja, da je znane protimažarske oklice dal tiskati dr. Potočnjak v tukajšnji »Narodni tiskarni«. Potočnjak je v Zagrebu aretirani. Državno pravdnstvo v Zagrebu je napravilo tukajšnje državno pravdnstvo, naj napravi v »Narodni tiskarni« preiskavo. Zalešjan je bil g. Malovrh, ki je izjavil, da je ta sumnja popolnoma neopravičena. Razume se, da so vse obtožbe prav po mažarski navadi brez vseh dokazov. Nadalje hoče zagrebško državno pravdnstvo, da se mu izroči Hinko Sirovatka in jurist Marjanovič, katerima baje očita vse mogoče stvari brez najmanjših dokazov, in da se ta dva mudita v Ljubljani.

*** Naše vojaštvo na Hrvaškem.** Včeraj zvečer ob 7. uri se je odpeljal 1. bataljon tukajšnjega 27. pešpolka na Hrvaško. Ganiljivo je bilo videti na kolodvoru, kako je »manica nekega vojaka na kolodvoru bridko jokala. Ostali polk je pripravljen za odhod. Tudi vojaštvo iz Celja in del naših vojakov iz Celovca je na Hrvaškem. Prav bi bilo, da s slovenski poslanci predložijo v državnem zboru predlog, v katerem naj se protestira, da se naše vojaštvo odpošilja na Hrvaško, kajti Hrvačje so bili državni in kraljevidno zvesti, kar se o Mažarih ne more trditi.

Velike demonstracije so bile včeraj in soboto na Reki in Sušaku. Pretrgane so telegrafne žice, razbiti mažarski napisi. Povsod so prilepljeni protimažarski oklici.

Najrazličnejše govorice so razširjene po Ljubljani. Govori se, da je ban ubit, kar skoro gotovo ne bo resnično, in trdi se, da je zaprti urednik »Obzora« Pasarić hotel pobegniti iz zapore, a da so ga orožniki ustrelili. Te vesti se ve ne moremo kontrolirati, ker je cenzura na brzojavu v Zagrebu najstrožja. Kakor smo mogli doslej poizvedeti, ta poročila niso resnična. Ban je dobro skrit.

Demonstracije. V Vrbovcu je aretiranih 13 oseb. Radi demonstracij na kolodvoru v Karlovcu je pripeljan v zagrebske zapore 16 oseb. Orožniki so prijeli bogatega posestnika Vatroslava Galovića, kateremu se očita, da je hujskal narod. V Varaždinu je več oseb radi demonstracij v preiskavi.

V Zagrebu so bile v petek zvečer zopet demonstracije. Zagrebški listi o tem ne smejo nič poročati, sicer so konfiscirani. Z raznih krajev se poroča, da so bili v noči od sobote na nedeljo krvavi boji. Ko je prišel predvčeršnjim v Zagrebu po liči iml. Canić, mu je množica priredila navdušeno ovacijo. Iz Oseka se poroča, da je bila v uredništvu »Narodne Obrane« preiskava, kjer je policija zaplenila na urednika dr. Lorkovića naslovljeni zaboj s protimažarskimi oklici.

Najnovejše iz Hrvaške.

Zagreb, 11. maja. Ko se je v soboto ponoči ban pripeljal iz Budimpešte in se je vozil v svojo bansko palačo, obdajalo njegovo kočijo tri sto konjenikov, da ni mogel noben demonstrantov blizu.

Sisek, 11. maja. V noči od 9. na 10. maja veliki nemiri posebno proti židom. Na hotelu »Velik. kapitelj« so demonstrantje pobili vsa okna.

Zagreb, 11. maja. Poroča se, da so demonstrantje v Lokvah in na Sušaku pobili Mažarom okna.

Zagreb, 11. maja. Včeraj zvečer je došel sem bataljon 27. pešpolka iz Ljubljane v pomoč po deželi raztresenim vojaškim oddelkom.

Balkan.

*** Bolgarija in Turčija.** Iz Beograda se poroča, da je turška vlada poslala bolgarski jako pikro noto, v kateri se pritožuje, da Bolgarija podpira vstaše. Bolgarska vlada je baje to noto zavrnila, češ da ne sprejme v takem tonu pisanih not od Turčije.

*** Dva Bolgara aretirana** sta bila v Prištini, ker sta na sumu, da sta hotela umoriti ruskega konzula Maškova.

*** Boji.** Porta je dobila uradno obvestilo, da so Bolgari dne 6. maja rano streljali na mohamedanski del Monastira, vsled česar so zaprte vse prodajalnice. Vali je storil vse, da se ohrani mesto in konzulat. Mnogo nemirnežev je zaprtih. — Uradno se naznanja, da je poginilo pri atentatu in pri bojih v Solunu 35 Bolgarov, izmed katerih se je nekaj samih zastupilo. — V boju pri Džumi je bil ubit bolgarski polkovnik Džordžima, majorja Stojkov in Hrijov, stotnik Protokavov in poročnik Batjev.

*** Ruski listi** obsojajo odločno solunske atentate. Pravi, da je to intriga, katere izhaja iz Berolina in gre čez Dunaj. Tako hočejo baje skriti intriganti Turčijo nahujskati proti Slovanom.

*** Albanci** se baje udajo. Vsaj turška uradna poročila poročajo, da se zadovoljni s tem, kar so dosegli, in da ne bodo delali več težav.

*** Italijanski časnikarji** so imeli dne 7. maja v Rimu sestanek, na katerem so sklenili, da bodo pisali za Armenice in Makedonce. Govorilo se je tudi o tem, da se v tej zadevi skliče ljudski shod.

*** Kje je zaloga dinamita?** Turška oblastva so zasledila, da je agent Jurij Minossot v Solunu v prvi polovici decembra l. l. prejel iz tujine okoli 1500 kg. dinamita v sodih pod oznamenilom »osobljene ribe«. Ker se je pa dosedaj moglo porabiti le 250 do 500 kg. dinamita, je vprašanje, kje je ostalih 1000 kg. Oblastvom se doslej še ni posrečilo zaslediti za zalogo ter mnogi sodijo, da je razstreljivo že razdeljeno med posamezne vstaške oddelke.

*** Odhod reškega vojaštva v Bosno.** Dunajski »Zeit« vé poročati, da je hrvaško-ogrski polk št. 79 iz Reke odšel v Bosno. Nadomestujejo ga domobranci.

*** Opomin Turčiji.** Diplomatiški zastopniki so svetovali sultanovi vladi, naj svojih odredb proti makedonskemu odboru

in napadalcem na Solun ne razteza tudi na nepoklicane kroge ter po nepotrebnem ne vznemirja duhov.

»Avstro-ogrsko brodovje pred Solunom. V sobotni seji ogrske poslanske zbornice je ministarski predsednik Šell odgovoril na interpelacijo poslanca Lovacziya glede avstro-ogrškega brodovja v Solunu. Ministarski predsednik najprej opozarja na zadnje vladne izjave o namenih in sredstvih avstro-ogrške politike v orien-tu. Ta politika se doslej še ni premenila in o kršenju suverenitete Turčije, ki je domneva za obstoj Turčije vneti interpelant, more biti tem manj govora, ker je načelo naše politike ohranjanje statusa quo. Zadeva se omejuje samo na to, da so naše vojne la-dje, ki so že dalj časa ondi v bližini mane-vrirale, odplule pred Solun, da varujejo živ-ljenje in imetje avstro-ogrskih podanikov. Dohod ladij ni nikaka demonstracija, kajti v tem slučaju ni nikogar, proti kateremu bi demonstrirali. O kakem zasedanju ni mogoče govoriti.

»Klanja. Vesti, ki so te dni prihajale iz Monastira, da se tamkaj pripravljajo atentati z dinamitom, so se obistinile. V sredo se je tamkaj dogodila velika n-ska eksplozija, spremljana s podzemeljskim bobnenjem, kar kaže, da so vataši, kakor v Solunu, tudi tu izkopali podzemeljski rov, kamor so položili dinamit in ga po-tem zažgali. Vseled te eksplozije so se po vsem mestu pobile šipe. Kmalu na to so se dogodile druge eksplozije, katere pa so bile mnogo manjše. Po mestu vlada grozen strah. Iz Mitrovice dohajajo nadalje vesti, da so Turki v okolici mesta poklali v neki kristijanski vasi vse prebivalce. Po atentatih v Mitrovici so turški vojaki po mestu lovili Bolgare in jih morili.

Istočasno, ko so v mestu eksplodirale dinamitne bombe, vršile so se na več me-stih v monastirski okolici bitke med vataši in turškimi četami. Nadalje se je vršila bitka tudi pri Krapesti. Angleški listi prinašajo brzojavke iz Carigrada, v katerih se pripo-veduje, da je ruski poslanik v Carigradu, Sinovjev, odsvetoval turški vladi zaprijeti vojsko z Bolgarijo.

»Bolgarski vodja Delčev, ki je padel v zadnjem 30urnem boju s Turki, se poroča, da je bil eden najboljših in naj-pogumnejših voditeljev v sedanjem gibanju in najnevarnejši dinamičar. On je porušil most in predor pri Angisti, bil glavni izde-lovatelj bomb. V grško-turški vojski se je pridružil Grkom, potem pa šel v Makedo-nijo ter prišel ondi vstrajno revolucionarno organizacijo ter se pri tem delu ni strahil nobene nevarnosti. Pravijo, da je Delčev vodil tudi vso akcijo glede znane Miss Stone.

Kotiček za liberalce.

»Pijanci. Na grdi napad, s kate-rim je »Narod« izance počastil, da bi jim za naprej snedel vsako podporo, je odgo-voril na shodu že dr. Sustersič. A piše se nam k tej stvari še sledeče: »Kako morejo liberalci drugim sploh še kaj oditi, ko so sami preobloženi z lastnimi grehotami. Zad-njič se je tole dogodilo: Na neko postajo ob gorenjski železnici prideta dva liberalna jurista, ki se štejeta med prvake »inteli-gence«. Bila sta polna vinskih duhov, in zlasti eden, iz katerega je rjul Bahuš na vso moč, že ni vedel, kako bi dovolj na-dležen postal drugim pasažirjem. Vlak se bliža. Kar se liberalni »inteligentnez« za-žene o kolibico, kjer so shranjeni menial-niki, in jih začne po svoje predstavljati. Ze-lezniški paznik seveda ne sme tega pustiti. Ukaže liberal. pijancu, naj pusti menjalnik A pijana muha godrnja, da mora on »ta pre-kleti beksel presukati«. Vlak prihaja vedno bližje, a niti s silo se ne dá odpraviti libe-ralno motovilo od menjalnika. V smrtnem strahu leti stražnik po načelnika postaje, ki je bil k sreči blizu. Z združenimi močmi od-trgajo pijanega liberalca od menjalnika. Bil je zadnji trenutek, kajti že je drdral vlak v postajo. To se je zgodilo pred kratkim v nedeljo zvečer, ko je bil gorenjski vlak na-tlačen poln pomladnih izletnikov. Sto in sto človeških življenj je bilo v nevarnosti, kajti ko bi bila liberalna »inteligence« v res-nici menjalnik prestavila, bi se bila zgo-dila skoro gotovo velika nesreča na kolodvoru. Tovariš tega liberalca, znan dolenski paša, ga je izgovarjal, da je »poln alkohola«, in se ne zaveda, kaj dela. Drugo jutro, ko mu je maček prinesel zopet nazaj nekoliko pa-meti, je seveda prišel nazaj za božjo voljo uradnika prosit, naj mu priznane in mu ni-kari ne uniči eksistence. Kaj je železniška oblast storila z njim, nam ni znano. A mi dotičnemu gospodu povemo, da naj bo od-

slej prav tih in miren, če ne, mi povemo njegovo ime. Dolenski paša naj odslej po-pisuje po »Narodu«, kake zverine so pijani liberalci. In taki ljudje očitajo drugim pi-janost!

»Značilen izrek«. V »Naro-dovem uredništvu so zopet slišali »planke zvi-gati« in zapisali so zopet enkrat »značilen izrek« »visokostojede osebe« o »klerikaleih«. Takih »značilnih izrekov« je bilo že toliko v »Narodu«, seve ne da bi povedali kdaj imena onih »visokostojedih oseb«, da jih morajo liberalci že na pamet znati. Dr. Sustersič je včeraj na shodu na Igu že odgovoril na ta »značilni izrek«, mi pa od »Naroda« zahtevamo, da pride enkrat na dan z osebo, ki je rekla te besede, da se nadalje o tem pomenimo. »Narod« seve tega ne bo storil, ker bi se potem izkazala nje-gova lažljivost, in v tem oziru je izrek res značilen — za liberalce, katerim pa tudi lalko povemo, da je dotična oseba gotovo mislila na kranjske liberalce in se je gotovo v naslovu zmotila, kajti v resnici že vsak solar na Kranjskem ve, da narodna eneržija slovenskih liberalcev ni pi-škavega oreha vredna.

Izpred sodišča.

Nedolžno obsojen. Vojaško sodišče v Orleansu je te dni imelo odločiti o odškod-nini, katero je zahteval vojak Voisin, ki je bil od vojaškega sodišča v Mansu po ne-dolžnem obsojen na dosmrtno ječo in je že 8 let pretrpel v Novi Kaledoniji, dokler nje-gova nedolžnost ni prišla na dan. Niegov zagovornik je zahteval, da dobi Voisin 80 000 frankov odškodnine in da se razsodba proglasi v vseh časopisih v okraju. Sodišče je sklenilo, da do Voisinu 40 000 frankov in priobči razsodbo v časopisih.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani

K smrti na vešala je obsojen pri ponovni obravnavi v Brnu 58 letni Ho-lašek, ki je umoril svojo ženo. — Slo-vešno sprejet bo v Milanu jutri iz-najditelj brezžičnega brzojava Marconi. Na kolodvoru ga bodo čakala ondota društva in obd. svet. — V Troifachu na Go-renjem Štajerskem je zopet gorelo. Sedaj je že črnič gorelo. Požige izvršuje organizo-vana tolpa. — Podla šala. Leopoldina Mayer na Dunaju je 1. aprila dobila pismo, pod katerim je bil podpisan njen zaročenec. V pismu je bilo pisano, da se je zaročenec odpove. Dakle je skočilo v Donavo iz ka-tere so njeno truplo v soboto potegnili. Se-daj so dgnali, da pisma ni pisal njen za-ročenec in da si je nekdo dovolil podlo aprilsko šalo.

Svatovaclavska je prodala doslej sedem hš za 990 700 K. Na prodaj ima še štirinajst hiš po katerih se zelo poprašuje. Do glavne obravnave proti krivcem pride še le proti zimi. Dotlej ostanejo v preisko-valnem zaporu Drozd, vrhni oficial Bily, ravnatelj Kahorat in Maglova.

Posebne kuharja za kuhanje kave ima angleški kralj. Ta kuhar potuje povsod s kraljem ter mu pripravlja kavo. Tudi ko je bil angleški kralj zadnjič v Pa-rizu, je pri dvornem obedu pil le kavo, ka-tero mu je skuhal ta kuhar. Službo ima ta človek pač prav lahko. Ne dela drugega, nego da trikrat na dan kralju skuha kavo, in zato ga je kralj še odlikoval z redom.

Društva.

(Slov. katol. akadem. društvo »Danica« na Dunaju) si je na prvem rednem običnem zboru za letni-tečaj izvolilo sledeči odbor: Predsednik cand. phil. Ivan Grafenauer; podpredsednik cand. jur. Anton Kralj; tajnik cand. jur. Mihael Pintar; blagajnik cand. jur. Ant. Vagaja; knjižničar stud. med. Anton Rasberger, arhivar stud. phil. Vincencij Marinko.

(Kranjsko društvo za var-stvo živali). Kranjska hranilnica na-klonila je kranjskemu društvu za varstvo živali podporo 100 K, kranjski deželni od-bor podporo 50 K. Izreka se na tem mestu zahvala.

Telefonska in brzojavna poročila.

Slovenjigradeo v ognju.

Slovenjigradeo, 11. maja. Vče-rajšnje slovensko politično zborovanje

se ni moglo vršiti, kajti po 2. uri po-poludne je v mestu Slovenjigradeo iz-bruhnil ogenj, ki je upepelil 44 hiš. Zgorel je tudi cerkveni stolp. Ogenj se je začel v Grobnikovi hiši. Zboro-valci so se udeležili gašenja. V mestu je bila vsled ognja silna panika. Ga-šenja so se udeležile požarne brambe iz Velenja, Gorenjega Grada, Gotenice, poseben vlak pa je pripeljal ognjegasce iz Maribora. Slovenjigradeo šteje 124 hiš, pogorela je torej ena tretjina hiš.

Celovec, 11. maja. Na Djekšah je velik požar napravil ogromno škodo. V Pölingu je pogorela tovarna celuloze. — Del tukajšnjega vojaštva je odšel ponoči v Slovenji gra-dec radi ondotnega velikega po-žara.

Celovec, 11. maja. Slovensko po-litično društvo je priredilo ob ogromni udeležbi včeraj sijajen shod v Škotičah. Slovenske govore je ljudstvo navdušeno odobravalo. Par nemčurjev je vspah shoda s svojim nerodnim nastopom le povzdignilo. Shod je naredil velik vtisk.

Dunaj, 11. maja. Dr. Lorenzoni, laški vseučiliški docent, je došel v Ino-most. Vlada je izdala izjavo, da ostane univerza nemška in da bo v kratkem predstavila laška predavanja v neko me-sto izven Tirolske. Govori se, da bode to mesto Gorica ali pa Trst.

Dunaj, 11. maja. Sekcijski šef Weigelsberg je stopil v pokoj.

Dunaj, 11. maja. Danes zvečer se cesar odpelje v Budimpešto.

Trst, 11. maja. Tukajšnja odvet-niška zbornica je izdala na minister-skega predsednika spomenico proti slo-venskim obravnavam pri kazenskem so-dišču.

Olomue, 11. maja. Od rimske ku-rije je na tukajšnji kapitelj došlo v za-devi Kohnovi pismo, katerega vsebina je pa še tajna.

Belgrad, 11. maja. Tu se vedno bolj množe vesti, da se kralj Aleksan-der loči od kraljice Drage.

Carigrad, 11. maja. Poročila kon-zulov trde, da so nemire minulo sredo v Monastiru pričeli Turki, turška vlada pa pravi, da so jih pričeli Bol-gari. Kristijanska vas, katere hiše so Turki požgali in prebivalce pomorili, se imenuje Serres. Aretacije Bolgarov se nadaljujejo, ker vlada misli s tem ve-čino članov makedonskega odbora do-biti pod ključ. Mej mnogimi kraji so Turki popolnoma promet ustavili. V raz-nih krajih so turški hašibožuki povzro-čili nemire.

Atene, 11. maja. Princ Andrej grški se je zaročil s princesinjo Alico Battenberško.

Pariz, 11. maja. Bolgarski knez Ferdinand je dobil od izvrševalnega odseka makedonskega odbora pismo, v katerem se poziva knez, naj se ta-koj vrne v Sofijo in na korist svo-jega sina Borisa odstopi in vpelje novo regentstvo, sicer bode umorjen, ker je izgubil zaupanje svojih poda-nikov.

New-York, 11. maja. Tik pred odhodom parnika »Umbria« Cunard-proge je policija zaplenila na parniku zaboj dinamita s strojem. Policija je do-bila obvestilo, da hoče mafija angleški parnik razstreliti v zrak. Zaboj so vče-raaj oddali neki Lahi.

Washington, 11. maja. Državni tajnik Hay je izrazil, da se mu glede ruskega nastopa v Mandžuriji ne zdi potrebna skupna akcija velesil in da bodo združene države čakale, kaj se razvije.

Meteorološko poročilo.						
Višina nad morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 746.0 mm						
Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra, v mm.	Tempe-ratura po Celziju	Vetrevi.	Nebo	Padevina v 24 urah v mm.	
9. 9. zveč.	732.1	13.6	sr. jzah.	jasno		
10. 7. jut.	731.6	13.7	p. m. jzah.	del. obl.		0.0
2. popol.	731.5	14.4	sr. szah.	oblačno		
10. 9. zveč.	732.3	9.9	sl. jzah.	del. jasno		5.7
11. 7. jut.	733.8	10.0	sl. jvzh.	sk. obl.		
2. popol.	732.6	17.8	p. m. jzah.	pol. obl.		
Srednja temperatura sobote 14.4° norm. 13.2°						
Srednja temperatura nedelje 12.7°, normale, 13.4						

Dunajska borza

dné 11. maja.

Skupni državni dolg v notah	100.70
Skupni državni dolg v srebru	100.60
Avstrijska zlata renta 4%	121.2
Avstrijska krona renta 4%	101.10
Avstrijska inv. renta 3 1/2%	93.40
Ogrska zlata renta 4%	121.30
Ogrska krona renta 4%	99.55
Ogrska inv. renta 3 1/2%	92.05
Avstro-ogrške bančne delnice	16.30
Kreditne delnice	66.50
London vista	239.75
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. v.	117.05
20 mark	23.43
20 frankov	19.06
Italijanski bankovci	95.30
C. kr. cekini	11.30

Žitne cene

dné 11. maja 1903.
(Termin.)

Na budimpeštanski borzi:

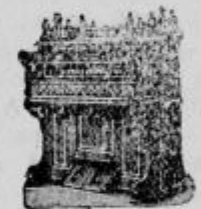
Pšenica za maj	K 7.69 do 7.70
» » oktober	» 7.44 » 7.45
Rž za oktober	» 6.54 » 6.55
Oves za maj	» 6.04 » 6.05
Oves za oktober	» 5.64 » 5.66
Koruzza za maj	» 6.42 » 6.43
Koruzza za julij	» 6.44 » 6.45

(Efektiv.)

Dunajski trg

Pšenica banaska	K 7.75 do 8.40
Rž južne železnice	» 7.10 » 7.25
Rž	» 6.40 » 7.25
Ječmen	» 6.70 » 7.50
» ob Tisi	» 6.70 » 6.90
Koruzza ogrska	» 7.25 » 7.70
Činkvant	» 6.40 » 6.60
Oves srednji	» 6.75 » 13.75
Fizol	

Rapidol je izvrstno sredstvo za ličenje sobnih tal. Isto odstranja in preprečuje lepljivost ličenih desk. Edina pro-daja za Kranjsko pri trdkri **BRATA EBERL** v Ljubljani, Frančiškanske ulice. 524 1 12-9
Vnanja naročila proti povzetju.

ALOJZIJ LUZNIK
na Vrhniki pri Ljub-ljani preskrbuje dobre
harmonije
domačega in ameriškega
sestava, glasovirje in
pianine.
Dajó se tudi na obroke!
Na zahtevanje se pošiljajo ceniki
brezplačno.

Kdor svoj
želodec
ljubi

574

naj zjutraj na tešče
izpije kozarec po-grete
rogaške vode
(Styria).
Kdor redno pije to
vodo, mu napravlja
tek in pospešuje pre-bavljanje.

Sprejme se takoj dobro izvežbana

prodajalka

specerijskega blaga proti dobri plači kot
voditeljica neke podružnice na deželi.
Natančneje pové upravnistvo »Slovenca«.
653 3-1

Na prodaj je

hiša in hlev,

53 mernikov posestva in več trav-nikov, gozdov in planin in srenjske
pravice, gospodarsko orodje in
živina. Vsa v dobrem stanu. 651 4-1
Natančneša pojasnila daje posestnik
J. Jesenko v Žerovnici na Gorenjskem.

Kakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za gube pri šrebanjih, pri izžrebanju najmanj-šega dobitka. — Promese za vsako šrebanje.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba
„MERCUR“
I. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strubelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih
stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih
vrednostnih papirjev in vestni navetji za doseg kolikor
je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih
glavnih.
134 194

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ignacij Žitnik.

Tisk »Kotliške Tiskarne« v Ljubljani.